

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja
Sędziowie:	SA Małgorzata Rokicka - Radoniewicz (spr.) SO del. do SA Jacek Chaciński
Protokolant: protokolant sądowy Joanna Malena	

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 r. w Lublinie

sprawy J. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy

na skutek apelacji J. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Zamościu

z dnia 5 listopada 2014 r. sygn. akt IV U 884/14

oddala apelację.

III AUa 12/15

UZASADNIENIE

Organ rentowy - Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. decyzją z dnia 11 czerwca 2014 r. na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440) odmówił wnioskodawcy J. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, zaistniałym w dniu 21 stycznia 1988 r., za okres od dnia 1 listopada 1991 r. Organ rentowy przyjął, że wnioskodawca nie przedłożył żadnych, nowych dowodów, mających wpływ na prawo do renty po dniu 31 października 1991 r., a także nie ujawniono żadnych okoliczności, istniejących przed wydaniem decyzji o wstrzymaniu renty, które by takie prawo dawały, dlatego w ocenie organu rentowego, brak jest podstaw do przyznania wnioskodawcy renty za okres od dnia 1 listopada 1991 r.

Od tej decyzji odwołanie do Sądu Okręgowego w Zamościu wniósł wnioskodawca J. M., zarzucając:

1) obrażę art. 114 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez niewłaściwą wykładnię, co miało wpływ na wynik sprawy,

2) obrażę art. 7, art. 77 § 1, art. 78 § 1 i art. 80 k.p.a. wyrażającą się w niedostatecznym wyjaśnieniu stanu faktycznego i nie zebraniu w wyczerpujący sposób materiału dowodowego koniecznego do prawidłowego rozstrzygnięcia, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji, wznowienie postępowania i stwierdzenie nieważności decyzji z dnia 14 października 1991 r., wstrzymującej rentę inwalidzką, jako nieważnej z mocy samego prawa oraz wypłatę zaległych świadczeń za okres od dnia 1 listopada 1991 r. wraz z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

Wnioskodawca podniósł, że w jego sprawie ujawnioną okolicznością istniejącą przed wydaniem decyzji, która ma wpływ na prawo do świadczenia jest fakt, że wyrokiem Sądu Wojewódzkiego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 4 kwietnia 1990 r., sygn. akt XU 159/90, zostało mu bezterminowo przyznane prawo do powypadkowej renty inwalidzkiej, a pomimo tego ZUS w 1991 r., skierował go na komisję lekarską i decyzją z dnia 14 października 1991 r., wstrzymał wypłatę renty z dniem 1 listopada 1991 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu wyrokiem z dnia 5 listopada 2014 roku oddalił odwołanie. Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca J. M., ur. (...), od dnia 4 października 1979 r. do dnia 16 października 1988 r. pozostawał w zatrudnieniu w Kopalni (...) w P., ostatnio na stanowisku robotnika górniczego pod ziemią.

W dniu 21 stycznia 1988 r. uległ wypadkowi przy pracy. Wskutek przytłuczenia prawej stopy prostką TH do stojaka zapory, doznał obrażeń tej stopy ze skutkami pourazowymi w postaci zniekształcenia stopy i rozległej blizny po stronie przyśrodkowej. W okresie od dnia 17 października 1988 r. do dnia 30 września 1991 r. pobierał przyznaną mu rentę inwalidzką III grupy w związku z wypadkiem przy pracy.

Organ rentowy decyzją z dnia 11 stycznia 1990 r., od dnia 1 marca 1990 r., wstrzymał wnioskodawcy wypłatę renty, ponieważ Wojewódzka Komisja Lekarska do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia w B. orzeczeniem z dnia 13 grudnia 1989 r., rozpoznając u wnioskodawcy nieznaczne ograniczenie ruchomości stopy prawej, nie zaliczyła go do jednej z grup inwalidów. W wyniku odwołania wnioskodawcy od tej decyzji Sąd Wojewódzki w Katowicach wyrokiem z dnia 4 kwietnia 1990 r. zmienił decyzję organu rentowego i przywrócił wnioskodawcy prawo do renty inwalidzkiej według III grupy inwalidów, z tytułu wypadku przy pracy z dnia 21 stycznia 1988 r., poczynając od dnia wstrzymania płatności renty.

W wyniku badania kontrolnego Wojewódzka Komisja Lekarska do Spraw Inwalidztwa i Zatrudnienia w B. orzeczeniem z dnia 4 września 1991 r., nie zaliczyła wnioskodawcy do jednej z grup inwalidów i na tej podstawie organ decyzją z dnia 14 października 1991 roku wstrzymał od dnia 1 listopada 1991 roku wypłatę renty. Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 września 1992 r., a rewizja wnioskodawcy od wymienionego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 grudnia 1992 r.

Wnioskiem z dnia 24 sierpnia 2011 r., zgłoszonym w organie rentowym, wnioskodawca wniósł o stwierdzenie nieważności ostatecznej decyzji organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 14 października 1991 r., wstrzymującej wnioskodawcy wypłatę renty od dnia 1 listopada 1991 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, rozpoznając zażalenie wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 5 grudnia 2012 r., postanowieniem z dnia 28 marca 2013 r. uchylił to postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania bezpośrednio Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.. Podniósł, że wniosek z dnia 24 sierpnia 2011 r. o stwierdzenie nieważności decyzji powinien być potraktowany jako wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej ostateczną decyzją. Sąd Apelacyjny stwierdził również, że wzruszenie decyzji organu rentowego w zakresie dotyczącym ubezpieczeń emerytalnych i rentowych - w ich fazie realizacyjnej - może

następować wyłącznie na zasadach określonych w art. 107 - 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Organ rentowy po ponownym rozpoznaniu wniosku wnioskodawcy z dnia 24 sierpnia 2011 r., decyzją z dnia 6 maja 2013 r., po raz kolejny odmówił wnioskodawcy ponownego ustalenia prawa do renty.

Odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Zamościu z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt IV U 1062/13.

Na skutek apelacji wnioskodawcy od powyższego wyroku, Sąd Apelacyjny w Lublinie wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2014 r., uchylił ten wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego, jako nie zawierających rozstrzygnięcia co do istoty sprawy i przekazał sprawę temu organowi do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 11 czerwca 2014 r.

Rozpoznając odwołanie wnioskodawcy od tej decyzji Sąd Okręgowy orzekł, że zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

W sprawie niniejszej wnioskodawca wniósł o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu wypadku przy pracy w zakresie rozstrzygnięcia organu rentowego zawartego w decyzji z dnia 14 października 1991 r., wstrzymującej wnioskodawcy wypłatę świadczenia od dnia 1 listopada 1991 r.

Kwestionując tę decyzję wnioskodawca niezasadnie pominął okoliczność, że jego odwołanie od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 28 września 1992 r., a rewizja wnioskodawcy wniesiona od tego wyroku, została oddalona wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 9 grudnia 1992 r.

W ocenie Sądu Okręgowego nie jest trafne stanowisko wnioskodawcy, upatrujące podstawę jego roszczenia w założeniu, że wcześniejszy wyrok Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 4 kwietnia 1990 r., wydany w sprawie XU 159/90, bezwarunkowo i bezterminowo przyznał mu prawo do powypadkowej renty inwalidzkiej, a wobec tego późniejsza decyzja organu rentowego z dnia 14 października 1991 r. i orzeczenia sądowe jej dotyczące, są nieważne.

Takie twierdzenie wnioskodawcy nie uwzględnia całościowo stanu prawnego obowiązującego w tym czasie, a mianowicie, że według § 8 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 1983 r. w sprawie zasad działania komisji lekarskich do spraw inwalidztwa i zatrudnienia, trybu odwoławczego oraz sprawowania nadzoru nad działalnością tych komisji (Dz. U. Nr 36, poz. 166) do obowiązków lekarza - wojewódzkiego inspektora orzecznictwa inwalidzkiego należało m.in. ustalanie terminów kontrolnych badań lekarskich w sprawach rozstrzygniętych przez sądy.

Po przywróceniu wnioskodawcy prawa do renty wyrokiem z dnia 4 kwietnia 1990 r., wnioskodawca w ramach wyznaczonego, kontrolnego badania lekarskiego, przeprowadzonego w dniu 4 września 1991 r., nie został zaliczony do jednej z grup inwalidów, a prawidłowość ustaleń organu rentowego w tym zakresie, została potwierdzona późniejszym wynikiem postępowania sądowego, w toku którego został przeprowadzony dowód z opinii biegłych lekarzy.

Obecnie wnioskodawca nie przedłożył nowych dowodów i nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z dnia 14 października 1991 r., które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Wnioskodawca przyznał w odwołaniu, że faktycznie brak jest w sprawie niniejszej nowych dowodów, a podniesiona przez niego okoliczność, że na podstawie wyroku z 4 kwietnia 1990 r. przyznano mu bezterminowo prawo do renty, nie ma potwierdzenia tak w aktach sprawy jak i w obowiązującym stanie prawnym. Nie ma zatem w sprawie „ujawnionej okoliczności”, która wpływałaby na prawo do świadczenia lub na jego wysokość. Organowi rentowemu przysługiwało

uprawnienie wyznaczenia wnioskodawcy kontrolnego badania lekarskiego w sprawie rozpoznanej wyrokiem z dnia 4 kwietnia 1990 r.

W tym przedmiocie została podjęta decyzja przez Wojewódzkiego Inspektora Orzecznictwa Inwalidzkiego, zamieszczona na karcie 34 akt rentowych.

Przyznanie wnioskodawcy przez Sąd Wojewódzki w Katowicach wyrokiem z dnia 4 kwietnia 1990 r., sygn. akt XU 159/90, prawa do renty, nie było bezterminowym przyznaniem prawa do tego świadczenia, gdyż po wydaniu tego wyroku organowi rentowemu przysługiwało uprawnienie do wyznaczenia kontrolnego badania lekarskiego i w zależności od wyniku tego badania, uprawnienie do wydania stosownej decyzji w przedmiocie dalszego prawa do renty.

Powyższy wyrok, co do zasady, nie jest „ujawnioną” okolicznością istniejącą przed wydaniem decyzji z dnia 14 października 1991 r., w rozumieniu art. 114 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która ma wpływ na prawo wnioskodawcy do renty po dniu 31 października 1991 r., ponieważ wyrok ten jest rozstrzygnięciem w danej sprawie, a nie „okolicznością” i był znany stronom już od dnia jego wydania w dniu 4 kwietnia 1990 r.

Nie zasługuje również na uwzględnienie ogólnie sformułowany zarzut odwołania, odnoszący się do naruszenia przez organ rentowy wskazanych przepisów k.p.a. Zdaniem Sądu Okręgowego zgromadzone w aktach rentowych wnioskodawcy dowody z dokumentów, były wystarczające dla wydania zaskarżonej decyzji.

Wnioskodawca w postępowaniu przed organem rentowym nie zgłaszał wniosków dowodowych, a w odwołaniu nie sprecyzował okoliczności, których ewentualnie miałyby dotyczyć postępowanie dowodowe organu rentowego.

Od tego wyroku apelację wniósł wnioskodawca J. M. zaskarżając wyrok w całości. Wyrokowi zarzucał obrazę art.114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez jego niewłaściwą wykładnię, co miało wpływ na wynik sprawy oraz błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia mający wpływ na treść tego orzeczenia, a polegający na nieprawidłowym przyjęciu przez Sąd, że ZUS miał prawo przeprowadzić kontrolne badania, co miało ten wpływ na treść orzeczenia, ze oddalono odwołanie.

Wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i ustalenie J. M. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy od dnia 14 października 1991 roku, ponieważ decyzja z dnia 14 października 1991 roku wstrzymująca rentę inwalidzką jest nieważna z mocy samego prawa oraz zasądzenie zaległych świadczeń za okres od 1 listopada 1991 roku wraz ustawowymi odsetkami i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako całkowicie pozbawiona podstaw nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny nie stwierdza zarzucanego przez skarżącą naruszenia przepisu art.114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. 2013, poz.1440) mającego zastosowanie w sprawie. Przepis ten określa zasady ponownego ustalenia prawa do świadczeń po ujawnieniu nowych dowodów mających wpływ na to prawo. Sąd Okręgowy przeanalizował wszystkie przesłanki wymagane do zastosowania tego przepisu, zarówno formalne w zakresie możliwości zgłoszenia wniosku o wznowienie postępowania, jak również materialne, co do stwierdzenia, że dowody, na które powołuje się skarżący, nie są żadnymi nowymi okolicznościami mającymi wpływ na ustalenie prawa do świadczenia.

Pozostałe zarzuty nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia – zarzut błędu w ustaleniach faktycznych jest całkowicie chybiony, ponieważ stan faktyczny jest bezsporny, a spór sprowadza się wyłącznie do tego, że wnioskodawca, analizując wybrane przez siebie różne przepisy prawa dokonuje ich wykładni w sposób nieznaną procedurze.

Przedstawione przez skarżącego okoliczności dotyczące rozumienia przez niego zasad orzekania o inwalidztwie i niezdolności do pracy nie są dowodami w rozumieniu art.227 KPC, dlatego też nie mają wpływu na rozstrzygnięcie. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyjaśnił drobiazgowo treść przepisów dotyczących wznowienia

postępowania, jak i regulujących kwestie orzekania o inwalidzkiej w roku 1991, kiedy została wydana kwestionowana przez wnioskodawcę decyzja o wstrzymaniu wypłaty renty w związku z wypadkiem przy pracy z uwagi na brak inwalidztwa nim spowodowanego. Wnioskodawca obecnie przytacza te same argumenty świadczące o niezrozumieniu powyższych zasad i treści przytoczonych przepisów, ale z uwagi na wyczerpujące w tym zakresie uzasadnienie Sądu Okręgowego, Sąd Apelacyjny nie zamierza ponownie się do nich ustosunkowywać.

Z tych względów i na mocy art.385 KPC Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną.